

Milí spoluobčania,

prichádza leto, čas dovolení a oddychu a s ním aj nové číslo nášho občasníka. V tomto čísle sme sa zamerali na obzretie sa za aktivitami, ktoré sa organizovali v obci počas jarných dní. Všetci sme zaznamenali zvýšený stavebný ruch v centre obce, kde sa nám podarilo zveladiť hlavnú cestnú komunikáciu a jej okolie. Tak ako bolo v minulom čísle spomínané, počas

prázdninových dní prejde rekonštrukciou strecha materskej školy. A keďže z leta a prázdnin majú najväčšiu radosť najmä deti, v tomto čísle sme im venovali dostatok priestoru. Som rád, že sa mi podarilo urobiť rozhovor o včelách a všeličom inom so vzácnym človekom našej obce - Rudkom Dobrovodským.

Želám Vám krásne a oddychové leto.

Pavol Kováč, starosta obce

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ V NAŠEJ OBCI

Začiatkom júna sme si pripravili pestrý program pre našich najmenších spoluobčanov. Kto nezaváhal a prišiel sa pozrieť pred areál Obecného úradu, mohol vidieť a počuť štebot šťastných detí. Každý záujemca, ktorý si chcel zasúťažiť obdržal kartičku na zbieranie razítok za jednotlivé disciplíny. Malovanie na tvár, fúkanie balóna, tvorivé dielne, hádzanie s loptou, podliezanie, hádzanie do plechoviek, hádzanie krúžkov či chodenie na detských chodúloch naše deti oslovilo. S úsmevom na tvári a s mierou trpez-

livosti, ktorú niekedy potrebovali, aby sa im daná disciplína podarila zvládnuť, sme na každom dieťati mohli zbadáť úprimné nadšenie a úsmev zo zdolaného úspechu. Keď som zisťovala názor detí, tak tento deň sa im veľmi páčil. Súťažiacich bolo 62, čo bolo o polovicu viac ako minulý rok, z čoho sme všetci, ktorí sa podieľali na MDD, mali obrovskú radosť. Za zvládnutie všetkých disciplín čakala na detičky sladká odmena. Počas celého dňa bolo zabezpečené občerstvenie a príjemná detská hudba.

Ďakujem všetkým, ktorí prišli stráviť popoludnie do našej obce a všetkým, ktorí sa podieľali na organizovaní MDD.

■ Anna Hamran Podstrelená

STAVANIE MÁJA

Stavanie májov má nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe dlhú tradíciu. Inak tomu nie je ani v našej obci - Biely Kostol. Ekvivalent májov - ozdobných stromčekov postavených pred domami nachádzame už u Rimanov, kde mali chrániť dom pred zlými duchmi, nešťastím a chorobami. Zvyk sa udržal počas celého stredoveku, keď boli stavané pred dôležitými budovami ako sú napr. radnice ale približne od 15. storočia najmä pred domy, kde bývali dospievajúce dievčatá. Na máj sa vyberala vysoká jedľa ktorej kmeň sa osekával od halúzok a olúpával od kôry. Na vrcholci sa nechala zelená špička, ktorá sa zdobila stužkami a fľašami pálenky. Za postavenie mája boli chlapci pohostení. V posledný májový deň sa máje sfínali. (prevzaté v skrátenej podobe z knihy Katarína Slobodová Nováková a kol.: Biely Kostol, vydavateľstvo DAJAMA, 2014. ISBN 978-80-8136-026-8)

Ani tento rok nebol výnimkou. Organizátorom tejto tradície bola ako každý rok

miestna organizácia Slovenského záhradkárkeho zväzu. V spolupráci s obecným úradom a folklórnym súborom Bielokostolčané za hudobnej podpory Ivanky Rakovickej a jej syna Palka, (neskôr sa s harmonikou pridal odedý v kroji aj Karol Bartek), sa všetci pričínili o úžasnú akciu ktorá trvala do neskorých nočných hodín za hojnej účasti obyvateľov obce. Samozrejme nechýbal ani výborný guláš od pána Kordiaka, vína

od našich miestnych vinárov a dobroty od ochotníčok obce. Ďakujem všetkým členom záhradkárkeho zväzu a dobrovoľníkom, ktorí sa pričínili o veľmi peknú akciu.

Stanislav Bukvaj, predseda MO SZZ Biely Kostol

MAJÁLES

Obdobie mesiaca máj patrilo v minulosti tanečným zábavám - majálesom. V našej obci sa táto tradícia dlho udržiavala formou voľnej ľudovej zábavy na voľných priestranstvách obce. Po niekoľkých rokoch

sme tradíciu majálesu obnovili, avšak dali sme ju do nového šatu. Ochotníčky obce vo významnej spolupráci s obecným úradom zorganizovali výnimočne vďaka akciu, ktorá sa konala v kultúrnom dome. Nádherne vyzdobená sála v retro štýle upútala pozornosť všetkých prítomných už pri vstupe do sály. Za nádherné vyhotovenie výzdoby patrí veľká vďaka a obdiv najmä našej dobrovoľníčke Evke Balažovičovej a jej dcéram. O zábavu sa postarala skupina Plastikduo, ktorá hrala aj na želanie prítomných do skorých ranných hodín. K dobrej zábave patrilo jedlo i výborne víno od Lojzka Masaryka zo Skalice.

Súčasťou zábavy bola aj tombola, do ktorej nám prispeli miestni podnikatelia a dobrovoľníci. Výťažok z tomboly mal spoločenskú pridanú hodnotu, nakoľko bol určený pre deti zo sociálne slabších rodín v obci. Zisk z tomboly bol 350 eur a poslúži tým, čo to najviac potrebujú.

Rád by som sa pristavil pri poďakovaní mnohým, čo ozaj s veľkou ohotou a entuziazmom pripravovali túto akciu a pomohli pri jej samotnej realizácii. Za obecný úrad najmä Anke Podstrelejovej, a z radov ochot-

ničok Martinke Tižiňákovéj, Evke Čapkovičovej, Katke Zacharovej.

Avšak najväčšiu zásluhu na akcii má tá, čo to zorganizovala, koordinovala, plánovala a realizovala spolu so všetkými - Ivetke Paulovej.

Pavol Kováč, starosta obce Biely Kostol

CVIČENIE „ZDRAVÝ CHRÁT“ BUDĚ POKRAČOVAŤ V SEPTEMBRI

Civilizačné choroby súčasnosti, medzi ktoré nepochybne patria i bolesti chrbtice, každým rokom narastajú. K prevencii tohto stavu jednoznačne patrí pohyb a cvičenie, ktoré dokáže eliminovať a aj odstrániť dané problémy.

SpinGym je rehabilitačno-preventívne zdravotné cvičenie zamerané na chrbticu, resp. posilnenie hlbokých vrstiev svalstva popri chrbtici, ktoré sú zodpovedné za jej vzpriamené postavenie. Zlepšuje sa tým pružnosť chrbtice a

schopnosť reagovať na jej preťaženie alebo zranenie. Filozofia „Save your healthiness“ vyzýva k zodpovednosti za vlastné zdravie. Odporúča sa každému, kto ešte len zvažuje začať s cvičením, či pokročilému klientovi až po športovca. Toto cvičenie si našlo svojich priaznivcov aj v našej obci. Každú nedeľu v podvečer sa skupinka cvičencov pravidelne stretáva a pod dozorom certifikovaného a skúseného trénera prežíva hodinku cvičenia, ktoré prináša úľavu a dobrý pocit „ľahkosti“ chrbta. Počas leta bude cvičenie prerušené a následne bude pokračovať od polovice septembra vo vynovených priestoroch „hornej klubovne“, ktorá je súčasťou kultúrneho domu. Radi medzi sebou privítame ďalších záujemcov - ženy aj mužov všetkých vekových kategórií.

Eva Balažovičová

VYSTÚPENIE STAROSTU OBCE NA MEDZINÁRODNEJ KONFERENCII O SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI

V dňoch 29.-30. mája sa v priestoroch Trnavskej univerzity (Pazmaneum) uskutočnila medzinárodná konferencia o spoločenskej zodpovednosti, ktorá bola zameraná na organizácie verejnej správy, ktorej motto bolo: „Chceme byť nielen konkurencieschopní a dôveryhodní, ale aj osožní pre spoločnosť.“

Na tejto konferencii vystúpil s príspevkom i starosta obce Ing. arch. Pavol Kováč, nakoľko obec Biely Kostol sa stal v roku 2016 oceneným finalistom Národnej ceny SR za spoločenskú zodpovednosť. Starosta vo svojom vystúpení informoval o aktivitách obce, smerovaní do budúcnosti rozvoja obce a poukázal aj na mnohé prekážky, s ktorými sa obec potýka a to nielen v

oblasti spoločenskej zodpovednosti. Jeho vystúpenie bolo jednou zo súčasť prezentácií miest a obcí, kde sa prítomní vzájomne informovali o spôsoboch riešenia problémov, ale poukázali aj na možnosti, ako zvýšiť kvalitu života občanov. Keďže išlo o oblasť spoločenskej zodpovednosti, diskusia sa týkala oblastí životného prostredia, sociálnej a spoločenskej oblasti, zvyšovaniu kvality života, efektívneho riadenia obce a jeho transparentnosti a pod. Mnohé z prednášok boli zároveň inšpiráciou pre aktivity ktoré by bolo možné v budúcnosti aplikovať aj v obci Biely Kostol. V prípade záujmu je k dispozícii u starostu obce CD s prezentáciami vystúpení ostatných účastníkov.

Iveta Paulová

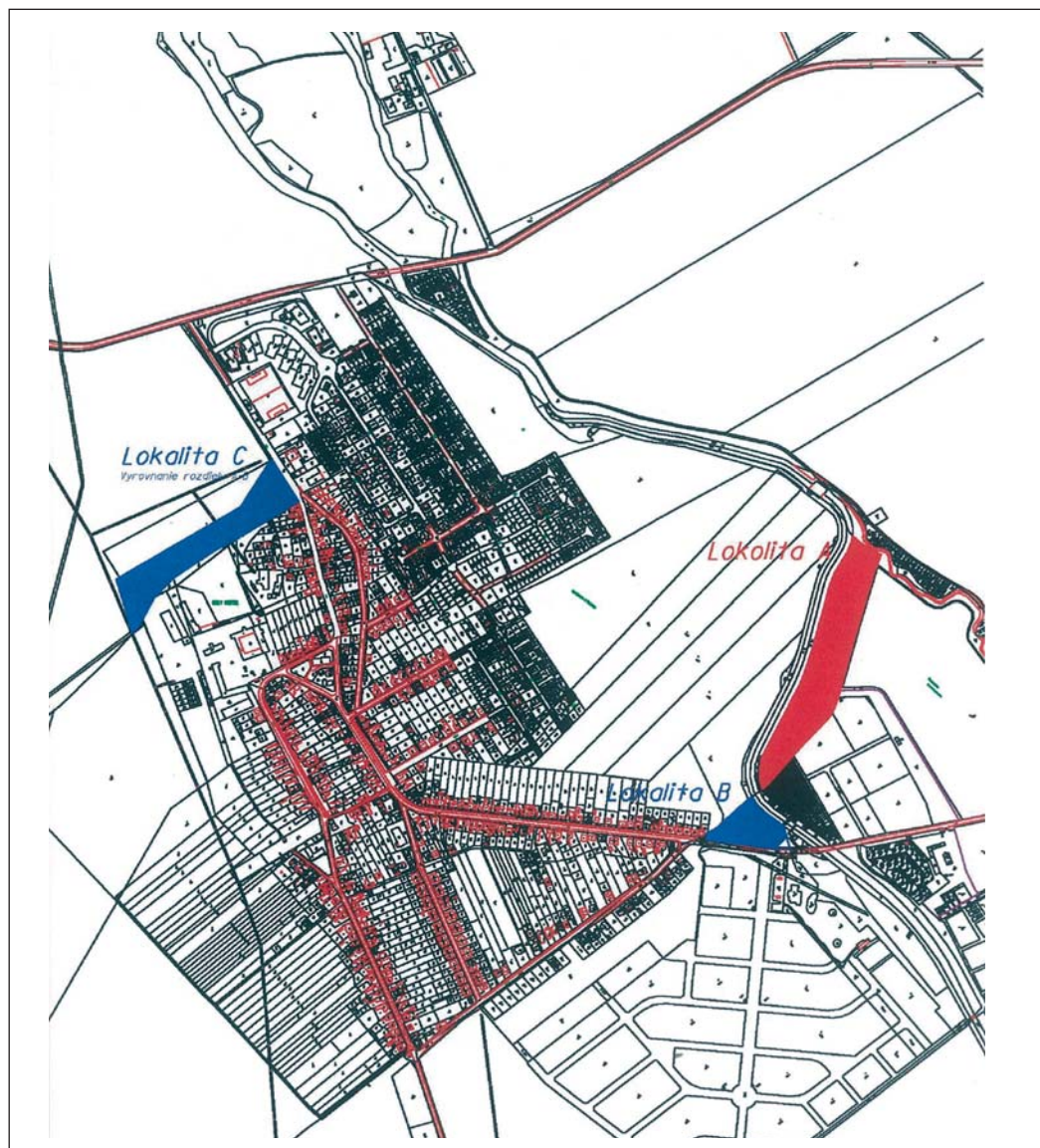

ZAMIETNUTÝ NÁVRH NA ÚPRAVU HRANICE KATASTRA

Obec Biely Kostol v r.2017 predložila Mestu Trnava návrh na úpravu priebehu katastrálnej hranice medzi k.ú. Biely Kostol a k.ú. Trnava. Vzájomná výmena bola navrhnutá v pomere 1:1 tak, aby sa nezmenila celková výmera katastrálneho územia. Hlavným zámerom bolo upraviť nelogický priebeh hranice k.ú. najmä na Rekreačnej ulici a na Rybnej, kde prechádza priamo cez objekt rodinného domu. Ďalej potom vytvorí súvislé územie katastra obce po pravej strane toku Parná na úkor záhradkárskej osady po jeho ľavej strane. Parná by tak tvorila prirodzenú „hranicu chotárov“.

Mestské zastupiteľstvo mesta Trnava však s navrhovaným návrhom nesúhlasí (uznesenie MZ mesta Trnava č. 858/018).

■ Pavol Kováč

VEREJNÉ OSVETLENIE

Obec Biely Kostol robí rozhodné kroky v oblasti úspor na energiách – konkrétne verejné osvetlenie. V staršej časti obce už bola zrealizovaná rekonštrukcia verejného osvetlenia (nákladovo pokryté z „eurofondov“) a v tomto zámere pokračujeme. Postupne prechádzame na úsporné svietidlá so zodpovedajúcim výkonom a už dnes sa na účte obce prejavuje úspora v nákladoch na osvetlenie. Obec „rastie“ a všetky rozvojové lokality

si vyžadujú ďalšie náklady na prevádzku a údržbu – nielen osvetlenie, ale aj údržbu verejných priestranstiev, komunikácií... V tejto súvislosti pokladám za dôležité upozorniť občanov, že obec má povinnosť zabezpečiť osvetlenie verejných priestorov. Nemá povinnosť a nebude z obecných prostriedkov zabezpečovať osvetlenie súkromných pozemkov.

■ Pavol Kováč

REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA PIONIERSKOM NÁMESTÍ

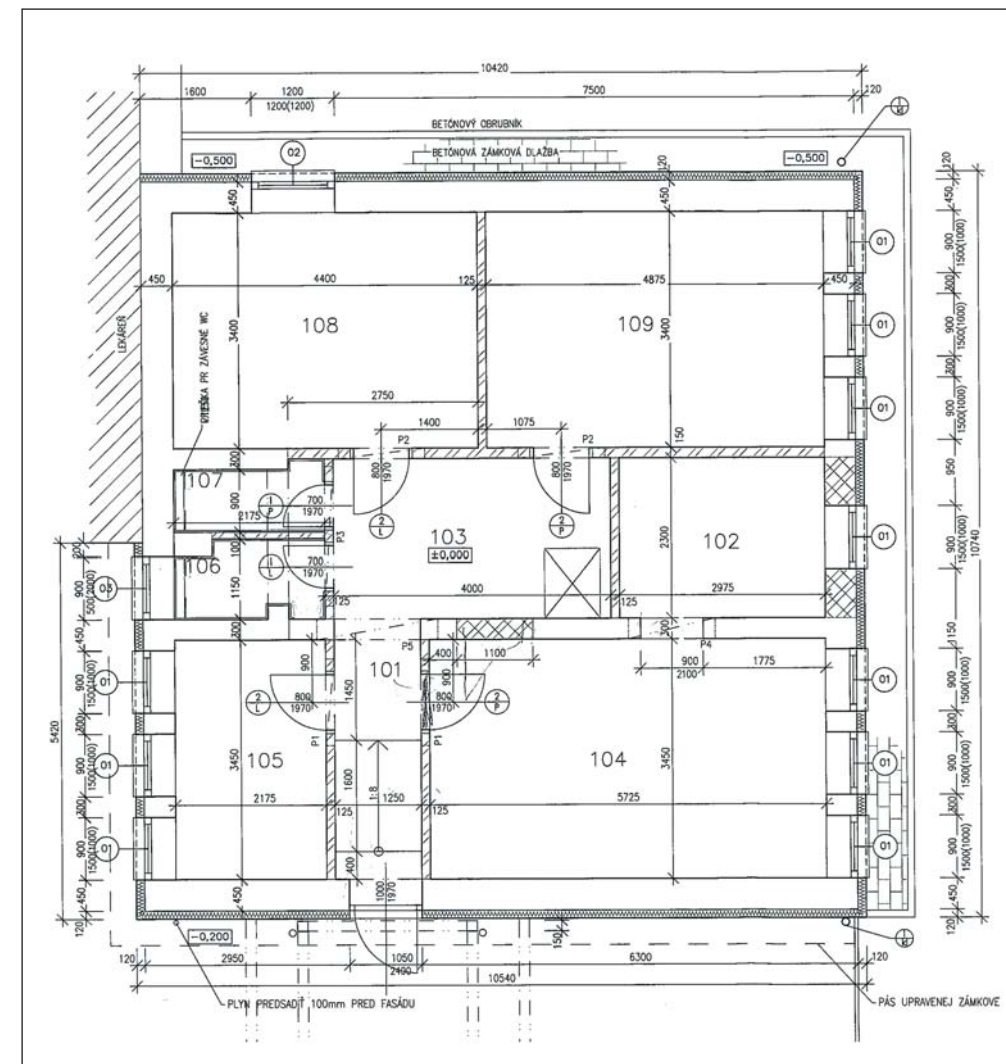
prác má len minimálne podmienky na ukladanie materiálu a manipuláciu s ním. Termín dokončenia stavby je určený na august 2018.

Následne (predpokladám, že súbežne s uvedenou rekonštrukciou) bude zrealizovaný objekt autobusovej zastávky pred rekonštruovaným objektom a malé sadové úpravy. Na zrekonštruovanej miestnej komunikácii bude zrealizované trvalé dopravné značenie podľa rozhodnutia dopravného inšpektorátu.

■ Pavol Kováč

Zámer vytvorenia centra obce v kvalite, zodpovedajúcej dnešnej dobe a požiadavkám občanov vznikol a bol prijatý už dávnejšie. Iniciátorom bol starosta JUDr. Jozef Adámek. Realizácia takého zámeru je, prirodzene, „behom na dlhú trať“. Postupne boli zrealizované a sú využívané stavby: supermarket COOP Jednota, obecný úrad, lekáreň, kaviareň, centrálné detské ihrisko, miestne komunikácie okolo Pionierskeho námestia a súvisiace technické zázemie. Výstavba pokračuje ďalej...

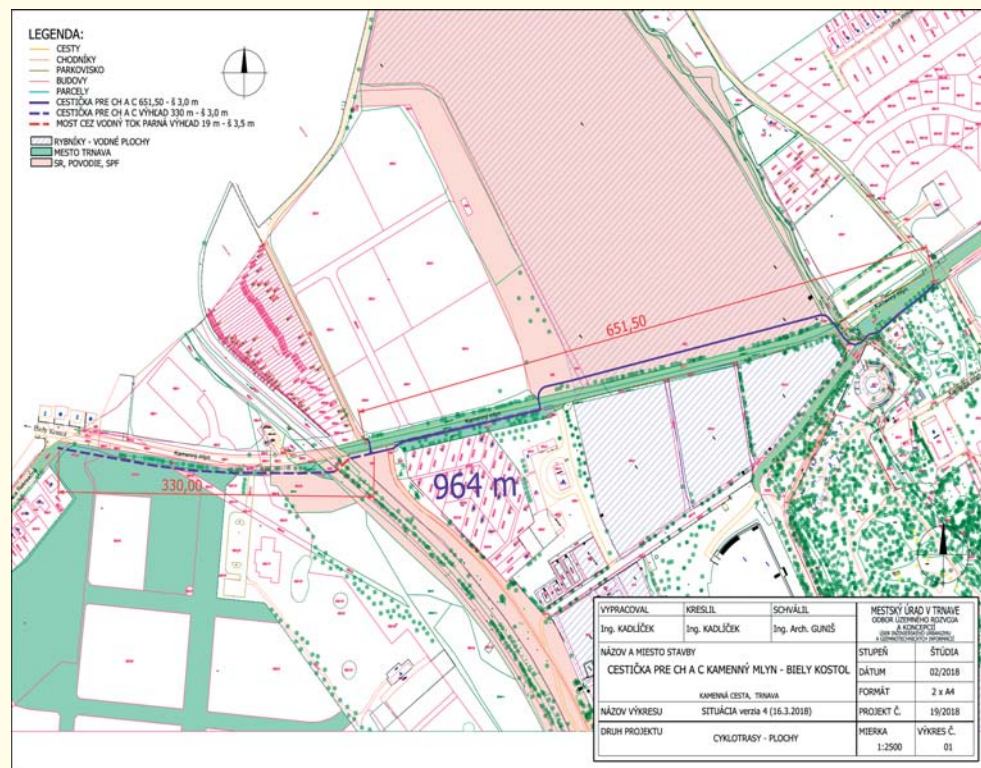
V súčasnosti prebieha rekonštrukcia posledného objektu na Pionierskom námestí (ten, v ktorom predtým bola umiestnená knižnica, úrad či Apocomp...). Na obrázku vidíte navrhované dispozičné riešenie po dokončení rekonštrukcie. Rovnako ako pri každej investičnej-stavebnej akcii vás chcem požiadať o toleranciu voči stavbe, ktorá sa realizuje v stiesnených podmienkach. Dodávateľ

VÝSTAVBA CYKLOTRASY „Vinohradnícka cyklotrasa“

Združenie obcí mestskej oblasti Trnava pripravuje výstavbu cyklotrasy pod pracovným názvom „Vinohradnícka cyklotrasa“. Jedná sa o cyklistické prepojenie obcí Trnava - Biely Kostol - Zvončín - Suchá nad Parnou s prípojkou Ružindol. Zámerom nie je len turistické a športové využitie, ale aj doprava do zamestnania v jadrovom meste. Trasa je prevažne segregovaná, oddelená od vozidlových komunikácií. Cez obec Biely Kostol bude dočasne vedená cez miestne komunikácie s pokračovaním na Zvončín, resp. Ružindol (napojenie za Parnou) a na Trnavu (napojenie pri križovatke Rybná - Rekreačná). Pre našich občanov je dôležité, že celý úsek cyklotrasy do Trnavy bude bezpečný, segregovaný a to aj v priestore medzi rybníkmi - aj nový cyklomost cez Parnú.

BIELY KOSTOL A RUŽINDOL

Biely Kostol

Ružindol

Obec Biely Kostol a obec Ružindol majú k sebe veľmi blízko. Nie len územne, ale aj spoločensky a administratívne. Pre nových občanov obce Biely Kostol poskytujem nasledujúce základné informácie:

Máme spoločný školský obvod so základnou školou so sídlom v Ružindole. V štádiu prípravy je rozšírenie kapacity základnej školy nadstavbou, na ktorej sa bude obec Biely Kostol finančne podieľať. Reálne je, že v Trnave budú možnosti umiestnenia detí do základnej školy podstatne obmedzené. Predpokladáme, že nový školský autobus nielen že zabezpečí prepravu detí do a zo školy pod dozorom (takýto spôsob je osvedčený), ale bude využitý aj pre športovcov, dôchodcov, farské spoločenstvo a iné.

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ V OBCI

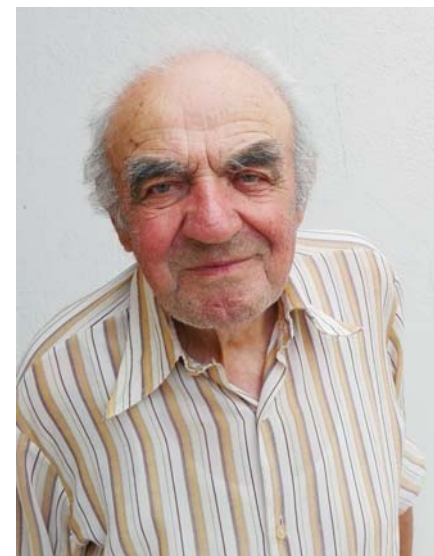
Územie obce Biely Kostol je z pohľadu výstavby asi najaktívnejším v regióne. Rozsah výstavby je potrebné regulovať a usmerniť. Ďalšiu výstavbu bytov, či rodinných domov bez zodpovedajúceho zázemia – občianskej a technickej vybavenosti a bez rešpektovania požiadaviek na ochranu prostredia obec nemôže a nebude akceptovať. Preto pri pokynoch na zhotovenie Zmien a doplnkov Územného plánu požadujeme v lokalite Podolky II. „Na výšni“ vytvorenie priestorov na obchody a služby. Jednoducho povedané: V priestore ohraničenom Okružnou ulicou bude občianska vybavenosť.

V lokalite „Parnas“ je pre investora stanovená podmienka vytvorenia priestorov pre občiansku vybavenosť v parteri bytových domov. Prípustnou a pre obec prijateľnou funkciou je vytvorenie zariadenie sociálnych služieb (pre informáciu: namiesto bytovky zariadenie pre seniorov – prípadne aj s lekárskou starostlivosťou).

stranu pripravil: Pavol Kováč

ROZHOVOR S RUDOLFOM DOBROVODSKÝM O VČELÁCH A INOM

Je pre mňa cťou, že mám možnosť urobiť krátky rozhovor s p. Rudolfom Dobrovodským, ktorý aj napriek svojmu krásnemu veku má v sebe optimizmus, entuziazmus, zanieťenosť, nadšenie a svojou pracovitosťou a láskou k prírode je príkladom pre mnohé generácie. Je zároveň chodiacou encyklopédiou tejto obce a s večným úsmevom a iskričkami v očiach dokáže pútavo rozprávať nielen o včeličkách, vnohradníctve ale aj o histórii a živote v obci Biely Kostol za posledných viac ako 80 rokov.

- Pán Dobrovodský, od detstva sa venujete včelárstvu. Čo vás na ňom upútalo – asi to bola láska na celý život keďže trvá až doteraz !?

Rád si spomínam na všetko, čo som v tomto prežil. Nielen na úspechy a bohaté roky, ale aj na ťažké roky a problémy, ktoré sme napokon dokázali zvládnuť. Po viac ako 70 rokoch vám nikto neodpovie na otázku čo ho vtedy upútalo. Ale odpoveď o láske pre vás mám: Je to láska na celý život. Med je balzomom pre telo, starať sa o včelstvo až po výrobu medu je balzomom pre dušu (pre mňa balzom na nervy).

- Ako vnímate rozvoj včelárstva od svojej mladosti až po súčasnosť. Čo sa

Pred rozhovorom s tak vzácnym človekom si dovoľm citovať z knižky Kataríny Slobodovej Nováčkovej a kol.(1): O uchovanie a rozvoj včelárskych tradícií sa v obci Biely Kostol v minulosti zaslúžil Jozef Kupkovič. Jeho žiakom bol Rudolf Dobrovodský, ktorý bol v minulosti dôverníkom a jediným členom spolku v Bielom Kostole takmer 30 rokov a ktorý na neho spomína takto: „Kupkovič bol môj učiteľ včelárstva v roku 1942. Mal som vtedy 13 rokov a pomohol som mu medometom točiť. Na cestu mi dal vždy to medové suši, to bolo sladké.“

ponechalo ako tradičné a v čom je to iné ako v minulosti?

Kupkovič, vy ste boli jeho žiakom. Komu ste boli učiteľom vy?

Som smutný z toho, že včelárstvo ide dolu vodou. Nie sú za tým len choroby včelstva, krátkozraké zdokonaľovanie prírody chemickým svinstvom, ale aj poľnohospodárska politika všeobecne. Pamätám sa z minulosti na časté odborné školenia, na „včelárske nedele“, na veľký záujem mladých budúcich včelárov, na osvetu... Úspešných včelárov či firiem, ktoré vyrábajú kvalitný skutočný med dnes nie je veľa. Som hrdý na to, že niektoré z nich (napríklad v Smoleniciach) majú základ včelieho genofondu priamo od nás z Bieleho Kostola.

Neviem zodpovedne posúdiť rozdiel medzi tradičným a novým, pretože ja som stále ten tradičný včelár a preto možno tak trochu zaujatý. A verte mi, že aj tie včielky sú stále tradičné.

- Aký je váš najobľúbenejší med a aké druhy vyrábate vy? Pomáha vám niekto vo vašej práci?

Môj najobľúbenejší je prvý jarný med, ten z prvej znášky. Vība a následne púpava, ďateľina a agát. Volákedy bola najlepšou, hlavnom znáskou tá koncom leta, keď kvitol „čistec“. Bol by som rád, keby sa táto bylina opäť rozšírila na väčších plochách.

Zatiaľ nemám žiadneho stáleho pomocníka, do takej náročnej práce sa veľa mladých nehne, ale už sa objavil záujemca, ktorý by mohol byť mojim pokračovateľom. Nie som jediným včelárom v obci, či v blízkom okolí a to je dobre.

- Vaším učiteľom bol v minulosti pán

Boli to predovšetkým (takmer všetci) včelári z Ružindola. U nás v obci sa moc nedarilo. Pán Kupkovič bol vynikajúci učiteľ, ku včelám ma púšťal postupne, opatrne podľa toho, ako som postupoval. Skutočným včelárom som sa stal až ku koncu vojny, keď u nás po Rusoch zostali dva úle aj so včeličkami. Keď sa založilo JRD a pán Kupkovič zomrel, na štyri roky som ho nahradil vo funkcii včelmajstra pri 50 včelstvách. Patrili sme pod rastlinnú výrobu a pomáhali mi bielokostolské ženy (pani Krčová, Fojtíková...).

- Okrem včelárstva sa venujete aj iným záľubám. Ktoré sú také vaše obľúbené ďalšie záľuby?

Aká ďalšie záľuby by ste si v mojom veku vedeli predstaviť (smiech)? Ponúknem vám len jednu krátku spomienku: Mojim povoláním bolo stavebníctvo. Pracoval som ako stavbár – projekty aj stavby. Popri tom krátko po fronte sme založili hudobnú kapelu KOMBO. Hovorili nám „brnkáči“. Pod vedením pána učiteľa Doboša sme boli v základnej zostave štyria. Ja, Eman Domorák, Mikloš Mihálek, Štefan Ulehla. Začas nás bolo až osem. Hrali sme po zábavách, ale aj na fajnových podujatiach a boli sme dobrí – obsadené sme mali aj na celý rok. Skúšali sme do noci pod úkolom a celá ulica vtedy nemohla spať. Potom pán učiteľ Doboš povolil skúšky v priestoroch školy.

(1) Katarína Slobodová Nováková a kolektív: Biely Kostol, vydavateľstvo DAJAMA, 2014. ISBN 978-80-8136-026-8

Pavol Kováč

AKTIVITY CENTRA PRE MAMIČKY A BUDÚCE MAMIČKY

Koncom roka 2017 bolo v obci zriadené Centrum pre mladé a budúce mamičky. V priebehu tohoto roka sme začali organizovať rôzne podujatia a aktivity pre mamičky a deti, a veríme, že naša základňa sa postupne rozrastie. Dúfame, že tým pomôžeme mamičkám, aby sa medzi sebou navzájom spoznali a mohli si spríjemniť čas strávený na materskej dovolenke. ☺

V priestoroch novovytvorenej klubovne (areál KD) sa na jar konal kurz kváskovania pre začiatočníkov, na ktorom sme si založili vlastné kvásky a ukázali ako upiecť doma zdravý, chutný a voňavý kváskový chlebiček. Kváskovaním sa zvyšuje stráviteľnosť jedla, keďže kvások svojou pomalou aktivitou rozkladá zložité štruktúry jednotlivých zložiek múky na jednoduchšie, pre náš organizmus stráviteľnejšie, prijateľnejšie. Zároveň znižuje glykemick-

pomocou kvásku je zásadotvorné, t. j. nespôsobuje pálenie záhy. Nehovoriac o chuti a vône takýchto dobrôt.

Neskôr, počas letných dní, sme sa stretli na kváskovacom pikniku na detskom ihrisku pri Coop Jednota, kde sme chutnali a dávali ochutnávať doma upečené kváskové dobroty – koláč, lupačky, špaldové, pšeničné, ražné chlebičky...

pridajú aj ďalšie mamičky so svojimi deťmi. Na cvičenie si stačí priniesť karimatku, dieťa a dobrú náladu. Cena za vstup je 3 EUR. Cvičenie je aj počas letných mesiacov predbežne naplánované na 2x do mesiaca a je potrebné sa vždy vopred nahlásiť.

Okrem uvedených aktivít, každý mesiac sa v priestoroch klubovne koná pod vedením laktačnej poradkyne podporná skupina dojčiacich matiek a pre tehotné. Program na najbližšie obdobie bude umiestnený na informačnej tabuli pri Coop Jednota, internetovej a facebookovej stránke Bieleho Kostola.

ký index výsledného produktu, podporuje pravidelné vyprázdňovanie, čistí črevá (čo pre nás znamená zlepšenie pleti, ekzémov, alergií, ale aj celkovej obranyschopnosti organizmu) a jedlo ukuchtené

V máji konala aj prvá, skúšobná hodina cvičenia mamičiek a detí (do 3 rokov), na ktorej certifikovaná lektorka pripravila cviky z jogy a posilňovania s váhou našich najmenších ratolesí. Budeme radi, ak sa

Pre viac informácií alebo námety na témy stretnutí, neváhajte kontaktovať Lenku Kuzmovú na tel. číslo 0907 451 475.

■ Lenka Kuzmová

